

Số: 02/2021/QĐDS-PT

Ngày: 29-01-2021

**QUYẾT ĐỊNH
PHÚC THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
về việc tuyên bố một người là đã chết**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Minh Phương

Các Thẩm phán: Bà Bùi Thị Thúy Hà
Bà Trần Thị Vân Thúy

Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thị Hương Ngân - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố Hải Phòng

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Hải Phòng tham gia phiên họp:
Bà Đào Thị Huệ - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 01 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hải Phòng mở phiên họp phúc thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 72/2020/TLPT-DS ngày 11 tháng 11 năm 2020 về yêu cầu tuyên bố một người là đã chết.

Do Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2020/QĐST-VDS ngày 29 tháng 9 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện A, thành phố Hải Phòng bị kháng nghị.

Theo Quyết định mở phiên họp số 328/2020/QĐ-PT ngày 26 tháng 11 năm 2020, Thông báo về việc thay đổi thời gian mở phiên họp số 38/TB-TA ngày 07 tháng 01 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Trần Đại B, sinh năm 1957; nơi cư trú: Thôn 1, xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng; vắng mặt (đề nghị giải quyết vắng mặt).

2. *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Trần Văn D, sinh năm 1984; nơi cư trú cuối cùng: Thôn 1, xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng; vắng mặt.

3. *Viện Kiểm sát kháng nghị:* Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân huyện A, thành phố Hải Phòng.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo lời trình bày của người yêu cầu – ông Trần Đại B:

Anh Trần Văn D, sinh năm 1984; nơi cư trú cuối cùng: Thôn 1, xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng là con trai ruột của ông Trần Đại B. Tại thời điểm năm 2002, anh D là thủy thủ trên tàu E thuộc Doanh nghiệp Tư nhân G (địa chỉ trụ sở: Số 90 H, phường I, quận K, thành phố Hải Phòng). Năm 2002, do thiên tai nên tàu E bị đắm, chìm tại vùng biển Bắc Bộ. Sau khi nhận được tin báo của đơn vị nơi anh D làm việc, gia đình ông B đã làm thủ tục truy điệu cho anh D tại gia đình có sự chứng kiến của chính quyền địa phương và hàng xóm láng giềng. Từ thời điểm xảy ra tai nạn - năm 2002 cho đến nay, gia đình ông B đã nhiều lần tìm kiếm thông tin của anh D nhưng không có kết quả. Sau khi nhận được thông tin tàu E mất tích, đến nay đã 18 năm, gia đình ông B không có bất cứ thông tin nào về anh D. Do vậy, ông B yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Văn D đã chết.

Tại Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2020/QĐDS-ST ngày 29 tháng 9 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện A đã căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự, quyết định: Tuyên bố: Anh Trần Văn D, sinh năm 1984; nơi cư trú cuối cùng: Thôn 1, xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng đã chết. Anh Trần Văn D đã chết ngày 24 tháng 12 năm 2002.

Sau khi giải quyết vụ việc, ngày 02/10/2020, Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân huyện A đã kháng nghị đề nghị hủy Quyết định số 05/2020/QĐDS-ST ngày 29/9/2020 của Tòa án nhân dân huyện A với lý do: Cần làm rõ căn cứ xác định anh Trần Văn D, sinh năm 1984; nơi cư trú: Thôn 1, xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng gặp nạn do thiên tai vào ngày 24/12/2002.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hải Phòng nhận định:

- Về tố tụng:

[1] Yêu cầu việc dân sự về tuyên bố một người là đã chết. Do vụ việc có kháng nghị, nên thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân thành phố Hải Phòng - quy định tại khoản 4 Điều 27; điểm b khoản 1 Điều 38 của Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án cấp phúc thẩm.

- Xét kháng nghị của Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân huyện A:

[2] Anh Trần Văn D, sinh năm 1984 là con ruột của ông Trần Đại B.

[3] Căn cứ vào lời khai của ông Trần Đại B; lời khai của một số thân nhân các thuyền viên khác cùng làm việc trên tàu E; xác nhận của Ủy ban nhân dân xã C và các tài liệu chứng cứ khác có trong hồ sơ thì anh Trần Văn D là thủy thủ thuộc Doanh nghiệp Tư nhân G. Ngày 23/12/2002, anh D làm việc trên tàu E. Ngày 18/12/2002, Công ty TNHH Vận tải biển L ký hợp đồng vận chuyển với Doanh nghiệp Tư nhân G chở than từ cảng Cẩm Phả, Quảng Ninh đi Đồng Nai hoặc thành phố Hồ Chí Minh. Ngày 20/12/2002, tàu E làm thủ tục vào cảng, cầu 20 thuộc Công ty chế biến than Cẩm Phả, Quảng Ninh. Ngày 23/12/2002 tàu rời cảng chở than đi thành phố Hồ Chí Minh và sau đó tàu E mất liên lạc. Theo Doanh nghiệp Tư nhân G, tại thời điểm tàu E mất liên lạc trên tàu có 13 sĩ quan, thủy thủ; trong danh sách có tên của anh Trần Văn D, trú quán tại xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng.

[4] Tại Công văn số 1135/PC16 ngày 27/6/2003 của Cơ quan cảnh sát điều tra Công an thành phố Hải Phòng nêu: Cơ quan cảnh sát điều tra đã thông báo đến Cục Hàng hải Việt Nam, trung tâm cứu hộ, Công an các tỉnh thành phố ven biển, Bộ Tư lệnh Biên phòng; Văn phòng Interpol Việt Nam để phối hợp tìm kiếm, cứu nạn và thông báo trên phương tiện thông tin đại chúng, nhưng đến nay vẫn không có thông tin gì về tàu E và các sĩ quan, thủy thủ của tàu.

[5] Trong suốt thời gian mất liên lạc với anh D, ông B đã dùng nhiều biện pháp để tìm tin tức xác định anh D còn sống nhưng không có kết quả. Năm 2002, gia đình ông B đã tổ chức lễ truy điệu cho anh D. Ủy ban nhân dân xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng xác nhận việc này. Quá trình giải quyết vụ việc, Tòa án cấp sơ thẩm đã tiến hành đăng tin trên báo và Đài phát thanh tiếng nói Việt Nam để thông báo về việc ông B hiện đang yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Văn D đã chết và yêu cầu anh D phải có mặt. Tuy nhiên, đã hết thời hạn thông báo nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không nhận được thông tin của anh D.

[6] Doanh nghiệp Tư nhân G cũng đã có văn bản gửi đến thân nhân các gia đình sĩ quan, thủy thủ của tàu E thông báo về việc tàu E bị mất liên lạc. Doanh nghiệp đã bằng mọi biện pháp với sự nỗ lực cao nhất tìm kiếm, cứu nạn tàu E nhưng không có kết quả. Căn cứ vào quy định của Luật hàng Hải Việt Nam thì sau khoảng thời gian ít nhất là 30 ngày kể từ ngày mất liên lạc thì tàu được coi là mất tích. Doanh nghiệp Tư nhân G đã cùng các gia đình thân nhân sĩ quan, thủy thủ trên tàu chia sẻ, khắc phục hậu quả của việc tàu E mất liên lạc.

[7] Từ những phân tích trên, thấy rằng: Anh Trần Văn D là con đẻ của ông Trần Đại B. Quá trình chở than từ Cẩm Phả, Quảng Ninh đi thành phố Hồ Chí Minh tàu E đã mất liên lạc. Các cơ quan chức năng đã tiến hành tìm kiếm nhưng không có thông tin gì về tàu E. Anh Trần Văn D là một trong số 13 thuyền viên có mặt trên tàu vào thời điểm đó. Doanh nghiệp Tư nhân G và cơ quan chức năng

xác nhận có việc tàu E đã mất tích từ thời điểm này. Sau sự kiện này, gia đình anh D đã tổ chức lễ truy điệu, đã nhiều năm tìm kiếm anh D nhưng không có kết quả. Kể từ đó cho đến nay - đã 18 năm nhưng gia đình anh D không nhận được tin tức gì của anh D. Nay ông B là bố đẻ của anh D đề nghị tuyên bố anh D đã chết là có cơ sở. Kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân Thủy Nguyên, thành phố Hải Phòng là có căn cứ, tuy nhiên Toà án cấp phúc thẩm đã khắc phục những yêu cầu của kháng nghị nên giữ nguyên Quyết định của Toà án cấp sơ thẩm - quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự; Điều 393, điểm a khoản 5 Điều 314 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự:

[8] Về lệ phí sơ thẩm: Ông B phải chịu lệ phí sơ thẩm. Tuy nhiên, ông B là người cao tuổi nên được miễn lệ phí sơ thẩm - quy định tại Điều 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự, khoản 1 Điều 37, điểm d khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

[9] Về lệ phí phúc thẩm: Ông B không phải nộp lệ phí phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm a khoản 5 Điều 314 của Bộ luật Tố tụng dân sự,

Giữ nguyên quyết định của Toà án cấp sơ thẩm.

Căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ vào Điều 393; Điều 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ vào khoản 1 Điều 37, điểm d khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Xử: Chấp nhận yêu cầu của ông Trần Đại B:

1. Tuyên bố anh Trần Văn D, sinh năm 1984; nơi cư trú cuối cùng: Thôn 1, xã C, huyện A, thành phố Hải Phòng đã chết ngày **24 tháng 12** năm 2002.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự:

- Về lệ phí sơ thẩm: Miễn lệ phí dân sự sơ thẩm cho ông Trần Đại B.

- Về lệ phí phúc thẩm: Ông Trần Đại B không phải chịu lệ phí phúc thẩm.

3. Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSNDTP Hải Phòng;
- Các đương sự;
- TAND huyện A,
TP. Hải Phòng;
- Chi cục THADS huyện
Thủy Nguyên, TP. Hải Phòng;
- Lưu: HCTP, hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Trần Minh Phương